

Dossier: «Globalització econòmica: reconfiguració i reptes» coordinat per Carles Méndez Ortega i Albert Puig Gómez

LA DIMENSIÓ LABORAL DE LA PRODUCCIÓ GLOBAL

Cadenes de treball i explotació laboral: el treball governable com a element central de les cadenes de subministrament globals

Iu Tusell

Professor lector en gestió de les cadenes de subministrament i operacions, Estudis d'Economia i Empresa (UOC)

RESUM Les cadenes de subministrament contemporànies han esdevingut sistemes complexos clau en el funcionament del model de producció global. Tradicionalment, l'anàlisi d'aquestes cadenes s'ha centrat en aspectes tecnològics, logístics i organitzacionals, sovint deixant en un segon pla la manera com s'organitza i es governa la força de treball. Tanmateix, el funcionament de certes cadenes de subministrament depèn de la disponibilitat d'una mà d'obra flexible, adaptable i fàcilment governable. En aquest context, algunes cadenes han desenvolupat cadenes de subministrament de treball orientades a proveir mà d'obra d'acord amb les necessitats productives. Aquestes cadenes de treball es configuren a través d'un conjunt d'agents i mecanismes que fan possible el reclutament, la mobilització i el control de la força de treball al llarg dels sistemes productius globals. A través de la intermediació laboral, la subcontractació i diverses formes de dependència econòmica, aquestes dinàmiques tendeixen a generar relacions laborals marcades per fortes asimetries de poder, que limiten la capacitat de decisió i la mobilitat de les persones treballadores. En determinats sectors i contextos, aquestes relacions poden derivar en situacions d'explotació laboral i, en els casos més extrems, en formes d'esclavitud moderna. A partir d'aquesta anàlisi, l'article argumenta la necessitat de situar el treball al centre de la reflexió sobre les cadenes de subministrament globals per comprendre millor les implicacions socials del model productiu contemporani i els seus límits.

PARAULES CLAU cadenes de subministrament globals; cadenes de subministrament de treball; explotació laboral; esclavitud moderna; treball governable

THE LABOUR DIMENSION OF GLOBAL PRODUCTION

Labour supply chains and labour exploitation: governable labour as a central element of global supply chains

ABSTRACT Contemporary supply chains have become complex systems that are central to the functioning of the global production model. Traditionally, the analysis of these chains has focused on technological, logistical, and organisational aspects, often overlooking the ways in which labour is organised and governed. However, in certain supply chains, production relies on the availability of a flexible, adaptable, and easily governable workforce. In this context, some supply chains have developed labour supply chains aimed at providing labour in line with production needs. These labour chains are often organised through a set of actors and mechanisms that enable the recruitment, mobilisation, and control of the workforce across global production systems. By means of labour intermediation, subcontracting,

and various forms of economic dependence, these dynamics tend to generate employment relations marked by strong power asymmetries, which limit workers' decision-making capacity and mobility. In certain sectors and contexts, such relations may lead to conditions of labour exploitation and, in the most extreme cases, to forms of modern slavery. Building on this analysis, the article argues for the need to place labour at the centre of debates on global supply chains to better understand the social implications of the contemporary production model and its limits.

KEYWORDS *global supply chains; labour supply chains; labour exploitation; modern slavery; governable labour*

Introducció

En les darreres dècades, les cadenes de subministrament globals s'han consolidat com l'eix vertebrador de la globalització econòmica. La fragmentació productiva, l'extracció intensiva de recursos i la coordinació internacional d'operacions s'han convertit en elements clau d'una gestió de cadenes de subministrament que té com a principals objectius reduir costos, optimitzar temps de producció i lliurament, incrementar l'avantatge competitiu, i accedir a mercats globals (Luzzini *et al.*, 2024). En el context de globalització actual, les cadenes de subministrament no són només estructures logístiques, sinó veritables arquitectures organitzatives que condicionen la manera com es produeix, es distribueix i es consumeix. A més, cal afegir la presència creixent de sistemes tecnològics basats en lògiques algorísmiques.

L'anàlisi i la gestió d'aquestes cadenes han estat tradicionalment dominades per criteris econòmics, com ara l'eficiència, la competitivitat i la resiliència, sovint relegant a un pla residual les seves dimensions socials. Només de manera recent, i impulsada per crisis globals, tensions geopolítiques i una creixent pressió reguladora i social, s'ha començat a reconèixer la necessitat d'incorporar els impactes socials al centre del debat sobre les cadenes de subministrament (Pagell i Wilhelm, 2025). Entre aquests impactes, les condicions laborals emergeixen com un dels aspectes més crítics i, alhora, més invisibilitzats.

El model de globalització actual no només es basa en la circulació de béns i capitals, sinó també en la disponibilitat d'una força de treball capaç d'adaptar-se a les exigències de flexibilitat i reducció de costos pròpies de les cadenes de subministrament (Chen i Schiller, 2022). Les cadenes de subministrament de treball són estructures organitzades per a proveir mà d'obra barata, flexible i governable, generalment, integrada per persones en situació de vulnerabilitat social i econòmica. Salaris baixos, jornades laborals extensives i condicions de treball precàries formen part d'aquest model de treball, especialment en els segments inicials de les cadenes (Hopfgartner *et al.*, 2022; Wiengarten *et al.*, 2021).

En aquest marc, les formes d'explotació laboral no poden ser analitzades únicament com a desviacions o defectes puntuals, sinó que cal entendre-les com qüestions estructurals associades a les cadenes de subministrament. Tanmateix, l'aportació d'aquesta argumentació no rau a constatar que existeix explotació laboral (fet àmpliament documentat), sinó a mostrar com, en determinades cadenes, aquesta explotació resulta funcional per a la seva governança. És a dir, l'explotació laboral s'utilitza com a mecanisme per a absorbir riscos, respondre a canvis sobtats que condicionen la producció i sostenir nivells elevats de flexibilitat i velocitat amb costos baixos.

Aquest enfocament és especialment rellevant perquè les cadenes actuals es troben en processos de reconfiguració (diversificació de proveïdors, canvis geopolítics, tensions logístiques, etc.), alhora que creixen els marcs de regulació i els discursos de sostenibilitat i responsabilitat social. En aquest context, ignorar la dimensió laboral no només invisibilitza el problema, sinó que limita seriosament la comprensió del model productiu contemporani i de les seves formes de govern.

L'objectiu d'aquest article és analitzar les cadenes de subministrament des del punt de vista del treball i aportar una lectura crítica dels mecanismes que les sostenen. En primer lloc, introdueix una definició de les cadenes de subministrament actuals i de les característiques de la seva mà d'obra. En segon lloc, s'argumenta la rellevància que té el treball en aquest model productiu a través de la definició de les cadenes de subministrament de treball i de treball governable. En tercer lloc, l'article defineix l'explotació laboral i l'esclavitud moderna i les situa com a fenòmens vinculats al funcionament de determinades cadenes de subministrament. Finalment, es presenta una breu conclusió per tancar l'article.

1. Les cadenes de subministrament globals i la mà d'obra governable

Els actuals sistemes de producció globals estan caracteritzats per cadenes de subministrament fragmentades en les que múltiples empreses de localitzacions molt diverses competeixen per guanyar quotes de mercat i relacions productives amb les empreses més grans del sector. Tradicionalment, aquesta competència buscava guanyar avantatge competitiu a través de la reducció dels temps de producció i distribució i de costos, sobretot, en l'extracció de dos elements clau com són la matèria primera i el treball. Darrerament, la introducció de noves tecnologies en tots els estadis de la cadena i el disseny d'estratègies flexibles de contractació de proveïdors ha augmentat els riscos per a aquests últims. A la vegada, els proveïdors transmeten aquest risc i pressió al factor treball, ja que és dels pocs elements de la cadena en què poden incidir de manera efectiva.

En aquest context, el treball és un dels elements de la cadena de subministrament que ha patit una transformació més gran. Les cadenes actuals presenten una capacitat més elevada de substitució de proveïdors, una oferta productiva més àmplia, un creixent poder de la governança empresarial sobre els països productors i cadenes més llargues amb la participació de múltiples intermediaris i *brokers*, també en l'àmbit del treball (Banerjee, 2021; Liang, 2024; Pagell i Wilhelm, 2025). Les pressions constants per part d'empreses compradores per reduir costos, complir amb terminis ajustats de lliurament i mantenir nivells elevats de flexibilitat productiva traslladen la pressió i el risc als estadis inicials de la cadena, on la regulació laboral és més feble i la capacitat d'organització de les treballadores és més limitada (Chen i Schiller, 2022).

Així mateix, les característiques de la mà d'obra també han canviat de manera substancial durant les últimes dècades. Mentre que inicialment la globalització promovia la deslocalització productiva basada en mà d'obra de les regions locals, les cadenes actuals promouen el desplaçament d'una força de treball altament flexible i estructuralment vulnerable (Fletcher i Trautrim, 2024). Aquest desplaçament no respon únicament a dinàmiques econòmiques, sinó que està profundament condicionat per règims migratoris nacionals i internacionals, marcs legals diferenciats i desigualtats socioeconòmiques (Stringer *et al.*, 2021).

D'aquesta manera, emergeix una mà d'obra que pot ser definida com a vulnerable i governable. Es tracta de persones treballadores que no disposen dels recursos per rebutjar condicions laborals abusives o abandonar la relació de treball a causa de la seva dependència econòmica amb l'ocupador (Hopfgartner *et al.*, 2022). Aquesta vulnerabilitat no pot ser interpretada únicament com un resultat residual del nou model de globalització, sinó que es veu reforçada per la interacció de sistemes socials, polítics i econòmics que contribueixen a la reproducció de condicions de precarietat en determinats estadis de les cadenes de subministrament (Brown, 2024). En aquest sentit, governar el treball vol dir fer-lo administrable, és a dir, assegurar-ne la disponibilitat, limitar-ne la capacitat de negociació i condicionar-ne la mobilitat. Aquesta governabilitat no és encara explotació per si mateixa, però n'és un requisit clau que prepara el terreny perquè l'explotació pugui ser un recurs viable.

Aquesta força laboral governable adquireix, per tant, un paper central en la configuració de les cadenes de subministrament. No és un fenomen espontani, sinó el resultat de mecanismes que mantenen les persones treballadores en situacions de dependència social i econòmica. Per exemple, en l'esfera política o institucional, els treballadors migrants estan subjectes a règims de visats que limiten la seva mobilitat i progressió laboral, mentre que la persecució de la irregularitat administrativa incrementa la seva vulnerabilitat (Anderson, 2010). A escala laboral, en determinats segments de les cadenes de subministrament, les persones treballadores estan subjectes a condicions laborals inadequades, com ara contractes informals o ambigus, jornades excessives, o restriccions en l'organització col·lectiva (Kuruvila i Li, 2021; Wiengarten *et al.*, 2021). En l'àmbit econòmic, aquestes condicions sovint es tradueixen en salaris baixos i variables, en l'absència d'alternatives reals d'ingrés i en una transferència del risc econòmic vers les persones treballadores (Herman *et al.*, 2025).

Aquest conjunt de mecanismes permet a les cadenes de subministrament globals disposar d'una reserva de treball adaptable a les necessitats canviants de la producció. A més, implica la transferència de costos i riscos als estadis inicials de les cadenes i als segments més vulnerables de la societat. L'actual model de cadenes globals de treball articula un paradigma de gestió del treball basat en la flexibilitat extrema, la inseguretat laboral de les persones treballadores i la governabilitat de la mà d'obra.

2. Les cadenes de subministrament de treball i el treball governable com a eix central de les cadenes de subministrament globals

L'explotació laboral ha esdevingut un fenomen recurrent en el funcionament d'algunes cadenes de subministrament globals contemporànies. Alguns estudis afirmen que la precarització laboral no es pot considerar un incompliment puntual o una pràctica desviada, sinó resultat de la lògica imperant en els actuals sistemes de producció globals (p. ex. Banerjee, 2021; Breznik, 2023; Caruana *et al.*, 2021; Phillips i Mieres, 2015). Per tant, el treball deixa de ser únicament un factor productiu per esdevenir un recurs estratègic que ha d'estar disponible i ser substituïble i governable contínuament. En altres paraules, l'objectiu no és només proveir mà d'obra, sinó que aquesta mà d'obra sigui administrable, ajustable i disciplinada ràpidament.

El concepte de les cadenes de subministrament de treball esdevé clau per entendre el conjunt d'estructures, actors i pràctiques mitjançant les quals les empreses asseguren la disponibilitat de força de treball d'acord amb les seves necessitats productives (Barrientos, 2013). De manera anàloga a les cadenes de subministrament de béns i serveis, aquestes cadenes de treball estan compostes per diferents estadis de proveïment de mà d'obra que connecten la demanda empresarial amb una oferta de treball sovint fragmentada i vulnerable.

La cadena de subministrament de treball no es pot tractar com un element aïllat o autònom a les cadenes de subministrament, sinó com un element més que permet comprendre com es produeix i es gestiona la força de treball. Un primer mecanisme d'aquesta cadena són els intermediaris de reclutament i contractació (Bonet *et al.*, 2013). Aquesta intermediació introdueix relacions laborals que oscil·len entre la formalitat i la informalitat i estan basades en la temporalitat i les necessitats empresarials més imminents. Típicament, generen asimetries d'informació i poder, limitant la transparència de les condicions laborals, i accentuant els riscos de caure en situacions de vulnerabilitat laboral i social (Elicioglu, 2010; Soundararajan *et al.*, 2023).

Associat a aquests processos, apareixen l'endeutament i la dependència econòmica. Les taxes de reclutament i els costos de desplaçament, visats o allotjament generen obligacions econòmiques prèvies o recurrents que condicionen la capacitat dels treballadors per abandonar una feina o deslligar-se d'una relació laboral (Crane *et al.*, 2021). En contextos de salaris baixos i ingressos irregulars, aquest endeutament actua com un mecanisme de retenció dins d'una relació de vulnerabilitat i precarització, generant situacions de pobresa i vulnerabilitat perpètua de les persones treballadores (Phillips i Mieres, 2015).

La subcontractació en cascada i la fragmentació de la relació laboral constitueixen un tercer element fonamental. La subcontractació en cascada és un procés mitjançant el qual una tasca passa per diversos nivells d'empreses subcontractades, fet que fragmenta la relació laboral i dilueix la responsabilitat sobre les condicions de treball (Barrientos, 2013). Això genera una opacitat creixent al llarg de la cadena de subministrament i limita els mecanismes de rendició de comptes, especialment en els segments inicials de les cadenes globals (Liang, 2024).

Un quart mecanisme són els règims legals i administratius de dependència, que afecten de manera particular les persones migrants. Qüestions com ara els visats vinculats a un ocupador concret, la temporalitat dels permisos o la precarietat que viuen les persones en situació d'irregularitat restringeixen la seguretat laboral i redueixen l'accés a drets i serveis públics (Anderson, 2010; Monciardini *et al.*, 2021). En aquests contextos, es generen relacions de dependència i vulnerabilitat de les persones afectades que limiten la seva capacitat de resistència enfront de pràctiques abusives (Derakhshan i Chowdhury, 2025).

Finalment, la cadena de subministrament de treball es completa amb formes de control del treball. Jornades extensives, intensificació de ritmes de treball, flexibilitat horària imposada i, en alguns casos, mecanismes de control tecnològic o algorítmic, contribueixen a disciplinar la força de treball i a garantir la seva adaptació constant a les exigències productives (Benstead *et al.*, 2021; Duggan *et al.*, 2023; Liang *et al.*, 2025).

Aquests mecanismes no actuen de manera aïllada, sinó que es reforcen mútuament en la configuració d'un model de treball que intensifica la governabilitat de la força de treball. Aquesta governabilitat és l'element analític que explica la transició de la precarietat com a condició a l'explotació com a relació sostinguda. En aquest marc, resulta pertinent analitzar com aquestes dinàmiques poden donar lloc a formes d'explotació laboral severa i, en alguns casos, a situacions que s'assemblen a l'esclavitud moderna.

3. Explotació laboral i esclavitud moderna en les cadenes de subministrament globals

Les cadenes de subministrament globals no només coordinen processos productius, sinó que també estructuraven la manera com es produeix i es governa la força de treball. Analitzar les cadenes de treball permet entendre com aquestes formes de governança creen les condicions perquè emergeixin relacions laborals precàries i, en alguns contextos, formes severes d'explotació.

Les cadenes de treball poden adoptar formes molt diverses en funció dels sectors, dels contextos productius i dels marcs institucionals en què operen. Aquesta heterogeneïtat dificulta l'anàlisi de les relacions laborals que s'hi desenvolupen, especialment a l'hora de delimitar conceptes com ara la precarietat laboral, l'explotació laboral i l'esclavitud moderna, que sovint s'utilitzen de manera imprecisa o superposada.

La precarietat laboral fa referència a situacions caracteritzades per la inseguretat laboral, els baixos salaris, la inestabilitat contractual i la manca de protecció social. Aquestes situacions poden esdevenir estructurals en determinats mercats de treball sense implicar necessàriament mecanismes de coerció directa o control sobre la persona treballadora (Campbell i Price, 2016; Strauss i McGrath, 2017).

La precarietat laboral esdevé explotació laboral quan es limita de manera sostinguda la capacitat de la persona treballadora per a governar la seva situació laboral a causa d'una asimetria persistent de poder (Chesney *et al.*, 2019; Shepherd *et al.*, 2021). Per exemple, creant situacions en què la persona treballadora no és capaç de negociar les seves condicions o abandonar la relació laboral. En aquest sentit, l'explotació laboral no es defineix únicament per la vulneració formal de drets, sinó per la configuració de relacions laborals que erosionen de manera continuada l'autonomia de la persona treballadora.

L'esclavitud moderna representa la forma més extrema d'aquest continu de relacions laborals. Es caracteritza per la presència de pràctiques que limiten o neguen la llibertat de moviment de la persona treballadora mitjançant mecanismes de coerció de caràcter legal, econòmic o organitzatiu (Crane, 2013; Gold *et al.*, 2015). A diferència de les formes històriques d'esclavitud, aquestes pràctiques no requereixen la propietat legal de la persona, sinó que operen a través de relacions laborals que fan inviable, en la pràctica, abandonar la feina sense assumir costos personals i econòmics desproporcionats.

Aquestes categories no són excloents, sinó que descriuen un espectre de relacions laborals que poden coexistir dins d'un mateix entorn productiu. Un individu pot transitar entre elles al llarg de la seva vida laboral, especialment en contextos de regulació laboral dèbil, elevada dependència econòmica i alta vulnerabilitat (LeBaron, 2021).

Diverses investigacions han documentat la presència recurrent d'explotació laboral i esclavitud moderna a les cadenes de subministrament globals. Entitats com Walk Free o l'Organització Internacional del Treball van constatar l'existència d'aproximadament 50 milions de persones sota règims d'esclavitud moderna el 2021, de les quals 28 milions en situació de treball forçat (Walk Free Foundation, 2023).

En el context de les cadenes de subministrament globals l'esclavitud moderna apareix mitjançant mecanismes recurrents. En el seu article, Fletcher i Trautrim (2024) identifiquen els principals mecanismes i tàctiques emprades al llarg de les cadenes de subministrament de treball per atraure treballadors i impedir que abandonin la feina. En particular, anomenen **i)** la desinformació o la informació falsa, prometent feines o salaris que no existeixen o disten enormement del descrit en contractes falsos o converses informals; **ii)** la confiscació de documentació, fet que impedeix la mobilitat de les treballadores, l'accés a serveis públics i la possible regularització de la seva situació migratòria; **iii)** el pagament obligatori de quotes de contractació, a través de les quals es generen grans deutes que el treballador difícilment podrà retornar i l'obliguen a complir amb les exigències de l'ocupadora sota l'amenaça de conseqüències per l'impagament; **iv)** la servitud per deute, que es produeix quan l'ocupador avança una quantitat de diners perquè el treballador pugui costejar el viatge, l'habitatge o suport amb la documentació i impliquen condicions de retorn abusives com ara alts interessos i la deducció directa del sou; i **v)** tràfic de persones, és a dir, el desplaçament forçat de persones per motius econòmics sota constant coerció i amenaces.

En conjunt, l'anàlisi de les cadenes de treball permet comprendre com la força de treball és produïda, mobilitzada i governada al llarg dels sistemes productius globals. Les nocions de precarietat, explotació laboral i esclavitud moderna no descriuen fenòmens aïllats, sinó diferents formes d'un mateix continu de relacions laborals marcat per asimetries

de poder i per la reducció de la capacitat d'agència de les persones treballadores. Situar el factor treball al centre de l'anàlisi permet, així, oferir una lectura més precisa del funcionament de les cadenes de subministrament globals i dels mecanismes socials i organitzatius que les sostenen.

Conclusions

Les actuals cadenes de subministrament actuals han protagonitzat una transformació associada a una flexibilitat organitzativa més gran, a la incorporació de tecnologies de gestió i control dels processos productius, i a l'expansió vers nous espais econòmics amb l'objectiu de reduir costos i temps de lliurament. En aquest context, han esdevingut un element central del model econòmic global, que permet coordinar activitats productives complexes en entorns marcats per una elevada incertesa i pressió competitiva.

Aquesta capacitat d'adaptació i reconfiguració constant de les cadenes de subministrament no es limita a l'àmbit logístic o operacional, sinó que té implicacions directes sobre l'organització del treball. El treball ha adquirit un paper creixent en la configuració dels nous models productius, esdevenint un element clau per garantir la flexibilitat, la substituint i la capacitat de resposta que exigeixen les cadenes globals actuals.

En aquest marc, les cadenes de subministrament de treball permeten comprendre com la força de treball és governada d'acord amb les necessitats productives de les empreses compradores. A través de mecanismes com ara la intermediació laboral, la subcontractació en cascada, la dependència legal o l'endeutament associat al reclutament, aquestes cadenes contribueixen a configurar una força de treball progressivament més governable. La governabilitat del treball no és un simple efecte col·lateral, sinó una condició operativa que permet que la precarietat es transformi en explotació quan la pressió sobre costos, terminis i flexibilitat s'intensifica. Aquesta arquitectura laboral no opera de manera marginal, sinó que forma part del funcionament ordinari de moltes cadenes de subministrament globals.

La precarietat laboral s'ha consolidat com un tret estructural d'aquestes dinàmiques, generant condicions que poden derivar en formes d'explotació laboral i, en determinats contextos, en situacions extremes com per exemple l'esclavitud moderna. Aquestes formes d'explotació no apareixen com a fenòmens aïllats, sinó com a expressions d'un continu de relacions laborals marcat per asimetries persistents de poder i per la reducció de la capacitat d'agència de les persones treballadores.

Situar el factor treball, i pràctiques com ara l'explotació laboral i l'esclavitud moderna, en el centre de l'anàlisi de les cadenes de subministrament globals permet, així, oferir una lectura més completa del funcionament operatiu del model productiu global. Aquesta perspectiva contribueix a superar enfocaments que tendeixen a analitzar les cadenes globals principalment des de la seva eficiència econòmica, incorporant de manera sistemàtica la dimensió laboral com a element essencial. Alhora, obre línies de reflexió molt importants, tant per a la recerca acadèmica com per a la pràctica professional, en posar de manifest la necessitat d'aprofundir en la comprensió dels mecanismes laborals que sostenen les cadenes de subministrament globals i en les seves implicacions socials.

Referències bibliogràfiques

- ANDERSON, Bridget (2010). «Migration, immigration controls and the fashioning of precarious workers». *Work, Employment and Society*, vol. 24, núm. 2, pàg. 300-317. DOI: <https://doi.org/10.1177/0950017010362141>
- BANERJEE, Bobby (2021). «Modern slavery is an enabling condition of global neoliberal capitalism: Commentary on modern slavery in business». *Business & Society*, vol. 60, núm. 2, pàg. 415-419. DOI: <https://doi.org/10.1177/0007650319898478>
- BARRIENTOS, Stephanie Ware (2013). «'Labour chains': Analysing the role of labour contractors in global production networks». *The Journal of Development Studies*, vol. 49, núm. 8, pàg. 1058-1071. DOI: <https://doi.org/10.1080/0220388.2013.780040>

- BENSTEAD, Amy V.; HENDRY, Linda C.; STEVENSON, Mark (2021). «Detecting and remediating modern slavery in supply chains: A targeted audit approach». *Production & Planning Control*, vol. 32, núm. 13, pàg. 1136-1157. DOI: <https://doi.org/10.1080/09537287.2020.1795290>
- BONET, Rocio; CAPPELLI, Peter; HAMORI, Monika (2013). «Labor market intermediaries and the new paradigm for human resources». *Academy of Management Annals*, vol. 7, núm. 1, pàg. 341-392. DOI: <https://doi.org/10.5465/19416520.2013.774213>
- BREZNIK, Maja. (2012). «Unfree wage labour». *Critical Sociology*, vol. 49, núm. 7-8, pàg. 1125-1139. DOI: <https://doi.org/10.1177/08969205231152914>
- BROWN, Kate (2024). «Vulnerability and social control at the margins: A contribution to an interdisciplinary dialogue on vulnerability». *Human Studies*, vol. 47, núm. 2, pàg. 287-306. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10746-024-09734-5>
- CAMPBELL, Iain; PRICE, Robin (2016). «Precarious work and precarious workers: Towards an improved conceptualisation». *The Economic and Labour Relations Review*, vol. 27, núm. 3, pàg. 314-332. DOI: <https://doi.org/10.1177/1035304616652074>
- CARUANA, Robert; CRANE, Andrew; GOLD, Stefan; LEBARON, Genevieve (2021). «Modern slavery in business: The sad and sorry state of a non-field». *Business & Society*, vol. 60, núm. 2, pàg. 251-287. DOI: <https://doi.org/10.1177/0007650320930417>
- CHEN, Tingchien; SCHILLER, Daniel (2022). «The migrant labour regime and labour market intermediaries in the Taiwanese semiconductor industry». *Work in the Global Economy*, vol. 2, núm. 2, pàg. 248-271. DOI: <https://doi.org/10.1332/273241721X16672070965813>
- CHESNEY, Thomas; EVANS, Keith; GOLD, Stefan; TRAUTRIMS, Alexander (2019). «Understanding labour exploitation in the Spanish agricultural sector using an agent based approach». *Journal of Cleaner Production*, vol. 214, pàg. 696-704. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.12.282>
- CRANE, Andrew (2013). «Modern slavery as a management practice: Exploring the conditions and capabilities for human exploitation». *Academy of Management Review*, vol. 38, núm. 1, pàg. 49-69. DOI: <https://doi.org/10.5465/amr.2011.0145>
- DERAKHSHAN, Roya.; CHOWDHURY, Rashedur (2025). «Experience of marginalization in noncooperative spaces: The case of undocumented migrant workers in Italy». *Journal of Business Ethics*, vol. 197, núm. 2, pàg. 231-252. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10551-024-05749-1>
- DUGGAN, James; CARBERY, Ronan; MCDONNELL, Anthony; SHERMAN, Ultan (2023). «Algorithmic HRM control in the gig economy: The app-worker perspective». *Human Resources Management*, vol. 62, núm. 6, pàg. 883-899. DOI: <https://doi.org/10.1002/hrm.22168>
- ELCIOGLU, Emine Fidan (2010). «Producing precarity: The temporary staffing agency in the labor market». *Qualitative Sociology*, vol. 33, núm. 2, pàg. 117-136. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11133-010-9149-x>
- FLETCHER, Denise; TRAUTRIMS, Alexander (2024). «Recruitment deception and the organization of labor for exploitation: A policy-theory synthesis». *Academy of Management Perspectives*, vol. 38, núm. 1, pàg. 43-76. DOI: <https://doi.org/10.5465/amp.2022.0043>
- GOLD, Stefan; TRAUTRIMS, Alexander; TRODD, Zoe (2015). «Modern slavery challenges to supply chain management». *Supply Chain Management: An International Journal*, vol. 20, núm. 5, pàg. 485-494. DOI: <https://doi.org/10.1108/SCM-02-2015-0046>
- HERMAN, Eva; HEBSON, Gail; RUBERY, Jill (2025). «From precarious work to precarious lives: Managing and navigating uncertainty at the intersections of employment, households and the state». *Work, Employment and Society*, vol. 40, núm. 1. DOI: <https://doi.org/10.1177/09500170251359125>
- HOPFGARTNER, Lisa; SEUBERT, Christian; SPRENGER, Franziska; GLASER, Jürgen (2022). «Experiences of precariousness and exploitation of Romanian transnational live-in care workers in Austria». *Journal of Industrial Relations*, vol. 64, núm. 2, pàg. 298-320. DOI: <https://doi.org/10.1177/00221856211063923>

- KURUVILA, Sarosh; LI, Chunyun (2021). «Freedom of association and collective bargaining in global supply chains: A research agenda». *Journal of Supply Chain Management*, vol. 57, núm. 2, pàg. 43-57. DOI: <https://doi.org/10.1111/jscm.12259>
- LIANG, Xiaochen (2024). «Cascading employment as paradigmatic form of precarious work: The case of IT agency workers in the United States». *The Economic and Labour Relations Review*, vol. 35, núm. 4, pàg. 959-979. DOI: <https://doi.org/10.1017/elr.2024.57>
- LIANG, Bingqian; WANG, Yixin; HUO, Weiwei; SONG, Mengli; SHI, Yi (2025). «Algorithmic control as a double-edged sword: Its relationship with service performance and work well-being». *Journal of Business Research*, núm. 189, pàg. 115199. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2025.115199>
- LEBARON, Genevieve (2021). «The role of supply chains in the global business of forced labor». *Journal of Supply Chain Management*, vol. 57, núm. 2, pàg. 29-42. DOI: <https://doi.org/10.1111/jscm.12258>
- LUZZINI, Davide; PAGELL, Mark; DEVENIN, Veronica; MIEMCZYK, Joe; LONGONI, Annachiara; BANERJEE, Bobby (2024). «Rethinking supply chain management in a post-growth era». *Journal of Supply Chain Management*, vol. 60, núm. 4, pàg. 92-106. DOI: <https://doi.org/10.1111/jscm.12332>
- MONCIARDINI, David; BERNAZ, Nadia; ANDHOV, Alexandra (2021). «The organizational dynamics of compliance with the UK Modern Slavery Act in the food and tobacco sector». *Business & Society*, vol. 60, núm. 2, pàg. 288-340. DOI: <https://doi.org/10.1177/0007650319898195>
- PAGELL, Mark; WILHELM, Miriam (2025). «Putting the S in sustainable supply chain management: A people-centric research agenda». *Journal of Supply Chain Management*, vol. 61, núm. 1, pàg. 83-95. DOI: <https://doi.org/10.1111/jscm.12337>
- PHILLIPS, Nicola; MIERES, Fabiola (2015). «The governance of forced labour in the global economy. Globalizations», vol. 12, núm. 2, pàg. 244-260. DOI: <https://doi.org/10.1080/14747731.2014.932507>
- SHEPHERD, Dean A.; PARIDA, Vinit; WILLIAMS, Trent; WINCENT, Joakim (2021). «Organizing the exploitation of vulnerable people: A qualitative assessment of human trafficking». *Journal of Management*, vol. 48, núm. 8, pàg. 2421-2457. DOI: <https://doi.org/10.1177/01492063211046908>
- SOUNDARARAJAN, Vivek; SHARMA, Garima; BAPUJI, Hari (2023). «Caste, social capital and precarity of labour market intermediaries: The case of Dalit labour contractors in India». *Organization Studies*, vol. 45, núm. 7, pàg. 961-985. DOI: <https://doi.org/10.1177/01708406231175319>
- STRAUSS, Kendra; MCGRATH, Siobhán (2017). «Temporary migration, precarious employment and unfree labour relations: Exploring the 'continuum of exploitation' in Canada's Temporary Foreign Worker Program». *Geoforum*, vol. 78, pàg. 199-208. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2016.01.008>
- STRINGER, Christina; BURMESTER, Brent; MICHAILOVA, Snežina (2021). «Modern slavery and the governance of labor exploitation in the Thai fishing industry». *Journal of Cleaner Production*, vol. 371, pàg. 133645. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.133645>
- WALK FREE (2023). *The Global Slavery Index 2023*. Minderoo Foundation [en línia]. Disponible a: <https://cdn.walkfree.org/content/uploads/2023/05/17114737/Global-Slavery-Index-2023.pdf>
- WIENGARTEN, Frank; PAGELL, Mark; DURACH, Christian F.; HUMPHREYS, Paul (2021). «Exploring the performance implications of precarious work». *Journal of Operations Management*, vol. 67, núm. 8, pàg. 926-963. DOI: <https://doi.org/10.1002/joom.1155>

Citació recomanada: TUSELL, Iu. «Cadenes de treball i explotació laboral: el treball governable com a element central de les cadenes de subministrament globals». *Oikonomics* [en línia]. Maig 2026, núm. 26. ISSN 2330-9546. DOI: <https://doi.org/10.7238/o.n26.2602>

Iu Tusell

iutusell@uoc.edu

Professor lector en Gestió de la Cadena de Subministrament i Operacions, Estudis d'Economia i Empresa, Universitat Oberta de Catalunya

Doctor en Gestió d'Empreses (*Business Management*) per la University of Sussex (Regne Unit). També és titulat del màster universitari en Responsabilitat Social Corporativa per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), on va obtenir el premi al millor expedient acadèmic. Actualment, és professor lector de Gestió de la Cadena de Subministrament i Operacions a la UOC i membre del grup de recerca UrbanLog.

La seva recerca se centra en la sostenibilitat social al llarg de les cadenes de subministrament i en l'anàlisi dels impactes socioeconòmics de les operacions empresarials, amb un interès especial pels aspectes laborals i socials. En particular, estudia qüestions com ara l'esclavitud moderna i l'explotació laboral en les cadenes de subministrament, la inclusió de les comunitats locals en el disseny de polítiques de sostenibilitat i les col·laboracions *multistakeholder* per abordar els grans reptes de sostenibilitat. La seva recerca més recent analitza les implicacions de la gestió algorísmica del treball en plataformes digitals sobre les condicions laborals dels *riders* a Barcelona, a més de realitzar un estudi sobre la situació laboral i social dels temporers a la regió de Lleida.

Els textos publicats en aquesta revista estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement 4.0 Internacional de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los, comunicar-los públicament i fer-ne obres derivades sempre que reconegueu els crèdits de les obres (autoria, nom de la revista, institució editora) de la manera especificada pels autors o per la revista. La llicència completa es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>.

ODS

